

Kontum, Kẻ Ở Người Đi,

BDQ Phạm Văn Lương.

BBT/ĐSSST: BDQ & TQLC đều là Cọp: Cọp Rừng, Cọp Biển, trên vạn nẻo đường hành quân có những hoàn cảnh như nhau, những mối tình đẹp và dang dở giống nhau nên khi đọc bài viết của BDQ Phạm Lương mà tôi cứ tưởng như của chính mình, của các Cọp Biển mà TQLC không viết thì BDQ viết thay.

BBT đặc san Sóng Thần TQLC xin cảm ơn BDQ Lương Phạm và xin trân trọng giới thiệu đến độc giả ST/TQLC.

*

* *

Chỉ còn vài giờ đồng hồ nữa là tiểu đoàn của Hoàng sẽ di chuyển từ KonTum xuống Pleiku. Đời lính Biệt Động, đi hành quân chẳng có gì lạ, nhiều khi thật bất ngờ, chẳng hạn định. Có nhiều lần đơn vị mới về sau một cuộc hành quân xa, dài ngày, lính vừa ra khỏi trại, súng vừa lau sạch, người có gia đình, đi chợ mua chút thức ăn cho một bữa cơm hộp mặt, người khác đi hớt tóc, mấy chục ngày hành quân tóc phủ ngang tai, những sĩ quan độc thân, ngồi chật trên chiếc xe, ra phố, tắm nước nóng, uống một ly cà phê, một vài ly bia, nói chuyện với mấy cô ngồi két, phút giây hạnh phúc, câu chuyện đang hào hứng, lại có lệnh hành quân ngay, ai cũng than thở, chưa được nghỉ một ngày. Nhưng nói thì nói, than thì than, không

ai bảo ai, đành đứng dậy trả tiền. Mấy người còn chưa kịp hớt tóc, thôi đành hớt tóc lần sau.

Tiểu đoàn Hoàng đang đóng trên tiền đồn 4, ngay phía Bắc Kontum, tiền đồn là một dãy núi cao, hiểm trở, bao bọc bởi một con suối, chảy thật siết và trong vắt. Hoàng nhận lệnh xuống núi từ hôm qua. Trước khi đi, Trần, tiểu đoàn trưởng cũng là bạn cùng khóa, nói:

— Tôi gửi Alpha xuống trước một đêm, nhớ nghe ngóng tình hình. Luôn tiện Alpha hỏi niên trưởng San và anh Năm Nhí xem có chuyện gì lạ? Báo cho tôi liền khi có tin.

Lúc nào cũng vậy, ngần ngừ, nhẹ nhàng như lời thăm hỏi, nhưng Hoàng luôn thi hành thật đúng.

Trần biết Hoàng chỉ loanh quanh tại KonTum, thê nào cũng vào quán cà phê của cô chủ quán Dung, Dung ở lứa tuổi học trò. Gọi là quán cũng đúng, mà gọi là nhà cũng phần nào đúng, vì Dung và cô em gái gần bằng tuổi nhau, dùng cái phòng lớn, trang hoàng tươm tất, bán cà phê. Ba Dung đang làm việc tại tiểu khu, má Dung buôn bán lật vặt ngoài chợ. Những quán loại này ở đâu cũng có, nhất là chỗ nào nhiều lính từ xa tới như vùng này, hay vùng Tân Cảnh, một thành phố địa đầu.

Chiến tranh làm những cô gái mới lớn như

Dung, tuổi còn mơ ước được vào trường, phải tạm nghỉ học, lo toan cuộc sống. Nhiều lần Hoàng được Dung tâm sự:

_ Em muốn được học tiếp lên đại học, nhưng thành phố này chưa có tới lớp đệ nhất. Pleiku cũng chưa có, chỉ hứa hẹn sẽ có, nếu xin chính phủ được tiền mở thêm lớp. Em muốn học nơi tốt hơn như Dalat, Huế hay SaiGon, thì ba má em không có tiền. Tính đi tính lại, muốn xuống Qui Nhơn học sư phạm, nhưng cũng không dễ gì, vì đâu đâu cũng đổ về Qui Nhơn, lớp học có hạn, chỉ ai học giỏi lắm, mới hy vọng.

Hoàng thông cảm, nhìn Dung ái ngại, nhìn cô gái, an ủi:

_ Thôi, người ta nói phi thương bất phú. Em thấy người Tàu, ở đâu cũng chỉ buôn bán, nhỏ lớn cũng chỉ có một nghề, mà có thấy ai nghèo, và khổ đâu. Anh thấy quán em đông khách, chẳng lẽ lợi nhuận không bằng lương giáo viên ư? Theo anh nhìn, lương em hơn cả lương anh nữa.

Dung cười:

_ Nếu tính tới tiền thì anh nói đúng. Nhưng dậy học, người ta nhìn khác, người ta kêu khác, đứng bán cà phê, người ta nhìn cách khác, người ta kêu khác. Mà như anh, là sĩ quan thì lại càng khác, chẳng ai nhâm lẫn đâu anh ạ, chẳng ai kêu lầm đâu anh ạ.

Hoàng cười:

_ Quan quyền gì, cả tháng nằm ẹp trên núi, xuống dưới thành phố huy hoàng vài bữa là xong, lại mong lên núi.

_ Thật anh mong lên núi không? Em không tin rồi.

Dung vừa hỏi vừa liếc mắt nhìn Hoàng. Hoàng biết, Dung đánh ngay yếu điểm của mình, Hoàng chỉ cười.

Khách đã vắng, Dung châm bình trà nóng, vừa kéo ghế ngồi cạnh Hoàng, khẽ nói:

_ Máy ngày nay, ba em đi làm về, lúc nào

cũng bồn chồn lo lắng, làm cả nhà lo theo. Đài phát thanh thì ngày nào cũng loan báo tin di tản, nhất là ngoài Huế, Quảng Trị, Đông Hà. Anh có bao giờ đi hành quân mấy vùng đó, không anh?.

Hoàng hơi ngạc nhiên, sao Dung có vẻ quan tâm tới tình hình như vậy. Thật tình, sau khi họp hành quân tại Liên Đoàn, Hoàng nói chuyện với Trân trên tiền đồn 4, tả tể mĩ những điều mình nhận lệnh, và ngay cả những gì mình nhận xét khi nhìn dân chúng đang sôn sao, dân chúng hoang mang, chuẩn bị. Từ hơn nửa tháng nay, dân chúng ai cũng mở đài VOA, đài BBC nghe tin chiến sự.

Dung nhìn Hoàng tư lự, hơi lo:

_ Anh suy nghĩ gì? Anh biết gì, đừng dấu em nghe, những lúc này, em cần nghe anh nói ghê gớm.

Hoàng trớ, anh cũng không hơn em một chút nào. Dung vẫn không tin, cô gái rất tinh ý, tế nhị, không hỏi thêm. Dung rót ly nước đưa Hoàng:

_ Uống chút nước nóng đi anh, trà thơm lắm. Em mới mua loại này. Trà xanh lại ướp lại nên thơm lừng.

Câu chuyện bị bỏ lửng, Dung đứng dậy tiếp người khách mới vào. Cô bé hơi nhẵn mặt, hình như người khách chọc cô như mọi khi. Dung ít khi làm khách bực mình, nhưng hôm nay, Dung có cử chỉ hơi khác. Đây là lần đầu tiên cô bé nhẵn mặt, không bằng lòng. Hoàng vẫn thầm khen cách buôn bán của Dung. Dung chiều khách hết mực, do đó khách khó tính mấy cũng không phật lòng.

Thấy thái độ của Dung, Hoàng hiểu, Dung đang lo lắng, vì tình hình mỗi ngày. Hoàng nghĩ thầm, cũng đúng thôi, làm ăn đang yên ổn, mà nghe tin tức nơi này chạy, nơi nọ rút quân, ai mà không lo, nhất là những vùng như KonTum, người dân đã có kinh nghiệm. Mùa

Hè Đỏ Lửa, dân chúng phải bỏ nhà bỏ cửa, để thoát thân, để tránh đạn, khi về lại nhà, nhiều người trắng tay. Nhiều người thiếu may mắn, nhà bị cháy rụi, họ phải bắt đầu lại. Mới chỉ hai năm, vết thương cũ chưa lành thì dấu hiệu của mất mát, của chia lìa đã hiện ra, qua những tin tức của các đài quốc tế. Ai chẳng nào lòng;

Lệnh bỏ Kontum về Pleiku, làm Hoàng buồn. Khác với mọi lần trước, lần này tình hình các chiến trường đều sôi xục, nhất là vùng địa đầu giới tuyến. Hằng ngày, càng có nhiều tin xấu, nơi này bỏ, nơi kia rút quân. Mỹ vẫn im lìm, trong khi miền Nam cần được tiếp tế thêm vũ khí, đạn dược. Miền Nam cần thêm tài chánh thì quốc hội Mỹ nghỉ hè. Trong khi chiến trường cần nhiều đạn dược, Mỹ gọi nỏn sắt, những vật dụng không cần thiết tới phi trường Tân Sơn Nhất. Nhiều nguồn tin từ đài nước ngoài cho biết Mỹ đang chuẩn bị di tản, rút nhân viên tòa đại sứ, chỉ còn giữ rất ít, đủ để điều hành và khi có lệnh chỉ cần vài chuyên trực thăng, người Mỹ đã ra hạm đội 7, ngoài khơi.

Khi đi họp nhận lệnh, Hoàng nghe nói, lệnh trực tiếp từ Tổng Thống và Tư Lệnh Quân Đoàn, yêu cầu toàn bộ Ban Tham Mưu Quân Đoàn II xuống Nha Trang lập bộ chỉ huy nhẹ. Đơn vị Hoàng, Tiểu Đoàn 34 Biệt Động Quân, phải bỏ căn cứ 4 xuống núi, Quân Đoàn lại điều đơn vị địa phương quân lên trám chỗ. Hoàng chép miệng:

_ Lệnh gì kỳ quặc thật. Như vậy là quân đoàn muốn thí quân, mang con bỏ chợ.

Hoàng đau khổ, là lính, mang chung nỗi buồn, nỗi buồn cho thân phận:

_ Lính nào, cuối cùng cũng là con người. Chỉ huy sao kỳ lạ thật, mang một mạng người đi, bỏ một mạng người khác thế, bằng một lệnh mập mờ.”

Lúc họp hành quân, Hoàng là cấp thấp, chỉ

ngồi nghe, khẽ đầu tiêng thờ dài. Liên Đoàn cũng chẳng khá gì hơn, cũng hoang mang, cũng chỉ theo lệnh, chẳng ai có quyền hỏi, và hỏi ai bây giờ? Ai khôn khéo, ai suy luận hơn, ai nghe đài ngoại quốc hơn, họ hiểu rõ tình thế hơn. Đây chính là những lúc đơn vị bảo nhau, mỗi đơn vị làm sai một chút để tự bảo vệ mình. Thay vì mang nhiều đạn, lại mang nhiều cơm sậy, nhiều xăng dầu. Thay vì mang thêm vũ khí nặng, đơn vị lại bỏ bớt một vài cây súng cối, bỏ bớt một vài khẩu 57 ly không giật. Thành thử, không ai dám chống lệnh, nhưng chẳng đơn vị nào thi hành đúng lệnh.

Chiến tranh chỉ là một cố, cấp chỉ huy không sáng kiến, cứng nhắc, sợ trách nhiệm, thiếu tình cảm đã làm cho các đơn vị như đơn vị Hoàng càng ngày càng xuống tinh thần. Thiếu tin tức, gây hoang mang, làm mất niềm tin của lính rất nhiều. Các đơn vị lưu động như Liên Đoàn 6 BĐQ của Hoàng, liên đoàn trừ bị của phòng 3 Tổng Tham Mưu, Hoàng nhớ lại, chỉ nhận lệnh hành quân một lần, từ Long Bình đi Bình Định, mà hơn 3 năm nay, chẳng bao giờ về lại hậu cứ. Nhiều người lính khi đi vợ mang bầu, giờ này con chập chững đi, chưa thấy mặt cha. Vợ thì ở xa, chồng ở tiền đồn, sống một cảnh hai quê. Nhiều người vợ, ráng dành giùm, ra đơn vị thăm chồng, may lắm được một lần, rồi phải về lại hậu cứ. Cũng vì hoàn cảnh éo le này, nhiều gia đình đổ vỡ, thật khổ.

Không có người lính nào được nghỉ phép, sĩ quan cũng không khá gì hơn, cùng lắm được xuống phố một hai ngày. Hoàng buồn bã, cuộc chiến tranh không lối thoát của cả hai phe. Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa như vậy, còn quân Việt Cộng càng khốn khổ hơn, đói khát hơn. Những chữ “giải phóng”, những chữ “sinh Bắc tử Nam”, chỉ là khẩu hiệu để đánh lừa những cán binh Cộng Sản, để đẩy những tên lính 14, 15 tuổi, mình trần, tấn công vào

những đơn vị phòng thủ thiện chiến của miền Nam, để chết với người rách bươm, chết không toàn thân. Hoàng đang mãi suy nghĩ, Dung kéo ghế ngồi cạnh, hỏi nhỏ, Dung chặn đầu:

_ Em biết anh có gì bận tâm lắm, có gì làm anh suy nghĩ nhiều lắm phải không?

Nhìn đôi mắt lo lắng, hơi buồn của Dung, nước da ngày nào hồng hào, bây giờ xanh xao, thật tội, chỉ chút xíu nữa, nếu không đoán, Hoàng đã nói cho Dung những gì mình biết, những gì mình đã nhận lệnh từ trên, nhưng Hoàng chợt ngưng lại, tự nhủ, đây chính là khoảnh khắc mà địch quân biết được tin tức của các đơn vị, mình không thể yếu lòng, mình còn trách nhiệm, vừa nghĩ vừa cười, nắm bàn tay mát rượi của Dung, để che đậy chút bối rối:

_ Em chỉ đoán non, đoán già, em thấy có bao giờ anh nói dối không?

Rồi Hoàng lại làm bộ, khẽ giật ngón tay Dung, khen, anh chưa thấy bàn tay ai đẹp hơn tay em, Dung cười:

_ Lúc nào cũng vậy, gặp anh là chỉ nghe khen, hôm nay em không muốn khen mà muốn chuyện khác, anh lại giữ riêng cho anh, không kể cho em.

Hoàng biết Dung muốn trở lại tin tức, thời sự, Dung muốn đánh vào điểm yếu nhất của mình, nói đúng ra là của đàn ông. Hoàng bèn nói:

_ Em hơi khác hơn mọi ngày. Lúc này, ông khách nào hơi xui, bị em nhấn mặt, chau mày.

_ Em đang lo nhiều chuyện, mà ông khách cứ đòi nhạc này, nhạc kia. (Dung bật cười). Nhưng nếu chỉ có vậy, em ráng nhịn, đằng này, ông ta kéo tay em, làm như thân tình lắm, chỉ về phía anh, ông ta hỏi em: “Dung biết ông lính đó không?” Em quên ông ấy là khách, em trả lời: “Ông tới mà hỏi”. Cũng tội ông khách, mặt tiu ngịu, buồn tiu. Khi mang cà phê lại cho khách, em cũng ân hận, cười giả lả, nói: “Em xin lỗi anh nghe. Đáng lẽ, em không nên

nói thế”. Rồi em làm bộ hỏi tiếp: “Lúc này, anh muốn bản nhạc nào? Em tới mở nghe.” Ông khách tươi tỉnh, “Thôi, Dung để nhạc nào cũng được.”

_ Anh thấy em không được vui như mọi ngày, khuôn mặt lo âu, mắt thì quầng, như mất ngủ mấy đêm liền vậy.

Hoàng đánh đúng tâm lý mấy cô, nói gì chứ đừng tới sắc đẹp, là họ có phản ứng ngay. Dung hỏi lại:

_ Em coi tệ lắm ư?

_ Không tệ lắm mà tệ chút chút thôi, (Dung nắm tay Hoàng), anh nói đúng, em mất ngủ mấy đêm nay.

Hoàng biết, nhiều khi chỉ cần một câu hỏi đúng lúc, là có thể biết nhiều chuyện. Hoàng biết Dung đã sẵn sàng kể lể, sẵn sàng nói hết cả những nỗi lo lắng của mình, nhất là nói với người mình tin. Hơn lúc nào hết, lúc này Dung cần được nói, Hoàng hỏi nhỏ:

_ Mấy bữa nay, khi ba em đi làm về, có nói gì, có chuẩn bị gì không?

Hoàng vừa hỏi vừa rót ly nước đưa cho Dung rồi nói tiếp:

_ Uống chút đi, cho bớt mệt. Nước trà nhiều khi giúp người ta trấn tĩnh được nỗi lo lắng em à.

Dung cảm động:

_ Sao không bao giờ em thấy anh lo lắng? Từ này tới giờ, tuy bận tiếp khách, em vẫn để ý nhìn anh. Em biết chắc, anh đang suy nghĩ điều gì quan trọng.

Dung nắm tay Hoàng, và bắt đầu kể:

_ Đêm hôm kia, cả nhà ăn cơm, ba em nói với em và em Hằng rằng ba em muốn hai đứa đi PleiKu. Ba em nói, “Hai chị em xuống nhà chú Thìn, ở đó. Nếu tình hình chiến sự xấu đi như mùa Hè năm 1972, ba má sẽ xuống sau với hai đứa. Cả nhà sẽ kiếm đường đi Qui Nhơn hay đi đâu cũng được miễn là giữ được mạng sống.” Chú Thìn, tuy chỉ làm thượng sĩ, nhưng

chú làm trong ban chuyển vận Không Quân tại phi trường Cù Hanh. Mọi việc đều trong tay chú, vì mấy sĩ quan giao chú lo hết. Mấy lần ba đi công tác, xuống gặp chú là chú gọi đi ngay. Mùa Hè 72, nhà mình đi C130 xuống Qui Nhơn, chẳng phải chờ đợi gì cả.

Má em hỏi tại sao, ba em buồn bã, má hỏi tiếp: “Có phải KonTum lại bị bỏ như mùa Hè 1972? ông nghe sao, nói hết đi, rồi mình cùng tính.” Ba em chậm rãi: “Trong tiểu khu, cả tuần nay, chẳng ai làm việc gì hết. Người này nói một chút, người kia nói một chút, ai cũng nói chắc kỳ này nặng hơn năm 72 nữa”. Má em lại hỏi: “Thế ông thiếu tá trưởng phòng có nói gì với anh không?” Ba em lắc đầu: “Ông cũng không hơn gì mình. Nhưng ông ta cũng nói với tôi một cách thân tình. Ông giận tôi giữ chiếc xe dodge, lúc nào cũng phải lái, đừng bỏ xe cho ai. Ông ta còn giận tiếp, tôi ráng kiếm thêm mấy can xăng sơ cua, nếu có gì, là nhà mình và nhà ông ta lên chiếc xe, chạy thẳng xuống Pleiku. Ông thiếu tá lập đi lập lại bắt tôi phải kín miệng, đừng bô bô ra, sau này, không có gì, đi tù cả đám. Ông nói nhà mình 4 người, nhà ông ta cũng 4 người, còn dư chỗ, thêm một vài người nữa. Khi nào, không còn hy vọng gì nữa, ông ta cho mình biết, là đi ngay.”

Em hỏi ba:

_ Như vậy mình đóng cửa quán, không bán hàng ư? Ba em nói: “Nếu con và con Hằng không đi PleiKu liền thì cứ bán, được đồng nào thì được. Nhưng đừng mua thêm hàng, nhất là sữa, nặng nề, lỡ đi cũng phải bỏ lại”. Em tiếc, phàn nàn với cả nhà: “quán làm ăn đang được, mà phải đóng cửa”. Mẹ em xen vào: “Ai cũng vậy chứ con. Người ta nói, nhà tan cửa nát. Mình buôn bán nhỏ còn đỡ, mấy tiệm buôn bán lớn thì chết luôn. Nói chung ai cũng khổ cả, nghèo khổ theo nghèo, giàu khổ theo giàu. Bà chép miệng: “nước mất, nhà tan,

sao tránh khỏi, miễn là còn sống, thì còn gây dựng lại được.”

Hoàng lắng nghe chuyện, trầm nghĩ: “Như vậy, ai cũng biết, ai cũng chuẩn bị”. Nhưng Hoàng muốn biết cuối cùng, ba má Dung quyết định thế nào. Dung buồn bã:

_ Mà quên, biết em quen anh, ba em có hỏi: “Dung, con có nghe ông Biệt Động Quân con quen nói gì không? Đi hay ở gì không?”

Nói tới đây, Dung khẽ liếc mắt nhìn Hoàng. Em hỏi lại:

_ Ý ba muốn hỏi anh Hoàng, phải không? Bán quán mà ba hỏi ông lính này, lính kia. Con ai cũng quen, như khách bình thường. Ba em cười: “Mày muốn lấy vải thưa che mắt thánh. Ba từng qua tuổi con rồi, nhìn vải cử chỉ, ba cũng biết khách nào thường, khách nào thân. Nội ba thấy con lúng ta, lúng túng khi ông Biệt Động đó tới quán là ba và mẹ mày biết ngay rồi.” Tiện thể, ba em còn răn: “Coi chừng con ạ, mấy lính từ xa tới, chẳng biết người ta ra sao, đừng thấy hợp nhãn là đa vào. Vào thì dễ, mà ra thì khó lắm con à.

Dung ngưng nói, ghé miệng vào má Hoàng hỏi:

_ Vào hay ra dễ hả anh.

Hoàng hôn nhẹ vào má Dung: “em đoán thử xem?”

Dung lại tiếp, ba em nói tiếp: “thường thì các đơn vị từ xa tới, nếu họ đi là có chuyện, vì thường họ tới khi thành phố mình bị nguy hiểm, nhưng tự nhiên ùng ùng bỏ đi, là mệt rồi. Ba nhớ mùa Hè 72, mọi đơn vị của Nhảy Dù bỏ đi hết trơn, mang mấy đơn vị địa phương quân về thay thế. Chỉ hơn tuần sau, thành phố bỏ hoang, tan tành. Em nghe ba vận đi vận lại, không biết trả lời sao, chỉ nói: “Có nước, ba cạy miệng thì may mới biết tin đơn vị anh ấy. Giờ này, con cũng chẳng biết anh ấy thuộc đơn vị nào, tiểu đoàn nào. Sở dĩ con biết

anh ấy là BÐQ là nhờ con cạp nhe răng, anh may bên vai trái.”

Nghe Dung nói, Hoàng véo nhẹ tai Dung:

_ Cạp cười đẹp như vậy mà gọi là cạp nhe răng, em hay thật.

_ Em kêu vậy là thương lắm đấy. Bữa con bạn em tới, miệng giòn tan: “Dung, cạp đôi của mày đâu rồi? Sao tao không thấy”? Em phải chặn lại: “Mày giữ mồm, giữ miệng giùm tao chút được không”? Dung lại chọc Hoàng tiếp, nhéo vào tay Hoàng, nhưng Cạp này thì cười đẹp, em công nhận và mê từ khuya rồi.

_ Chẳng lẽ, ba em hỏi về đơn vị anh, hay hỏi cạp nhe răng thôi ư, chỉ có vậy thôi a. Hoàng muốn biết thêm chuyện, nên hỏi tiếp:

_ Ba em muốn nhờ em xin anh một hai can xăng.

Dung không che dấu. Thật tình, từ nãy tới giờ Hoàng chỉ muốn hỏi về xe cộ, rồi sẽ nghĩ giúp Dung xăng, hoặc ít gạo, vì sau khi họp hành quân, khi nói chuyện với Trân qua C25, Trân nhắc Hoàng thứ gì cần mang, thứ gì không mang, khi chuyển quân. Tiểu đoàn có một GMC, 5 chiếc dodge cho đại đội, 7 chiếc jeep, một xe hồng thập tự, tiếp liệu thì mới lãnh, chỗ nào cũng thừa gạo, xăng. Hoàng lúc đó, lắc đầu ngao ngán, vì lúc cần không có, lúc có thì không cần.

Chiến tranh bao giờ cũng đầy bất ngờ, bây giờ mình có thì không mang được. Không chừng vài ngày nữa, kiếm không ra, giống hết như đơn vị qua suối nước, lúc gần đóng quân chiều, ai cũng biết chỉ chút nữa, là cần nước nấu cơm, nấu trà, nhưng mỗi người chỉ mang được một bi đông, ráng xách thêm một nón sắt. Lên tới chỗ đóng quân đêm, đơn vị lại thiếu nước. Đòi lính thật kỳ lạ nấu cơm mà chẳng bao giờ có nước để vo gạo. Suy nghĩ thật lung, Hoàng nói với tiếp liệu đại đội và tiểu đoàn rằng tiếc mấy cũng chỉ mang vừa đủ. Mang nhiều, nặng xe, không di chuyển được,

thì càng chết. Hoàng gọi máy bàn với Trân rằng tiểu đoàn không có cách gì mang tất cả, đành phải bỏ nhiều thứ lại, kể cả xăng dầu, súng đạn. Hoàng hỏi Dung:

_ Em có mấy can trống trong nhà không?

_ Em có 3 can, hai thùng đạn.

_ Tiện lúc không có khách, em mang cho anh, anh nói tài xế đổ đầy cho.

Nghe Hoàng nói, Dung trợn mắt ngạc nhiên, nhưng cũng vào bếp mang hết can và thùng đạn cho Hoàng, Hoàng không nói thêm, mang ra xe jeep, nói nhỏ với người tài xế:

_ Anh chạy về tiền cứ, đổ đầy mấy cái này, mình để lại cũng chẳng làm gì, mờ treo, mèo nhịn.

Người tài xế đi, Hoàng bước vào, thấy Dung vẫn ngồi chỗ cũ, Dung nói:

_ Sao lính anh nhiều xăng vậy? Ba em muốn xin thùng đạn để chạy xe Honda mà còn khó. Anh cho xăng sao dễ dàng quá.

Hoàng không trả lời, nghĩ thầm trong bụng: “Dung đâu biết, không chừng lần này là lần cuối. Lần cuối của mọi thứ, lần cuối nói chuyện, lần cuối được uống ly cà phê, lần cuối uống trà của quán nhỏ tại thành phố này.

Chiếc xe jeep trở lại, Hoàng phụ mang xăng vào cho Dung, giận hờ:

_ Từ giờ tới chiều, nếu anh chưa trở lại đơn vị, em cần thêm xăng cứ nói, anh hơi kẹt can chứa xăng thôi. Nhưng nhớ đừng nói cho ai hết nghe, anh không cho ai đâu.

Dung cảm động, nhìn Hoàng, không nói. Trong bụng, Dung nghĩ, chắc Hoàng bớt chỗ này, cắt chỗ nọ cho nhà mình, chứ xăng đâu mà nhiều thế.

Hoàng lại nghĩ khác, tránh tiếng thờ dài. Có ai ngờ, ngày mai, ngày mốt, nhiều gia đình trong thành phố này, sẽ phải bỏ lại tất cả, bỏ mà không hề suy nghĩ, đắn đo, kể cả gia đình Dung. Giờ này thì xin từng lít xăng, ngày mai khác hẳn. Những gì họ gây dựng cả cuộc đời,

đánh bỏ của chạy lấy người. Chiến tranh tàn nhẫn. Chiến tranh ở đâu cũng vậy, tàn phá mà không bao giờ xây dựng.

Đã mấy lần tính nói cho Dung một phần câu chuyện Hoàng biết, nhưng suy nghĩ đắn đo, Hoàng vẫn im lặng. Hoàng cứ lặp đi lặp lại với Dung:

— Ba em nói vậy, em đã chuẩn bị gì chưa? Hoàng nhắc khéo: “quần áo, tiền bạc, chẳng hạn”.

Hoàng làm bộ kể những chuyện ngày xưa trong chiến tranh:

— Ba má anh ngày xưa chạy tản cư, ông bà nói rằng không gì bằng vàng, dễ mang, dễ giấu, tiền mặt cũng vậy. Ông bà thường kể cho anh nghe, chạy tản cư, có chút vốn liếng, khi cần, bán một chỉ vàng, là yên chuyện. Vàng bán ở đâu cũng được. Tuy hai ông bà chỉ có anh, nhưng tiền bạc, vòng vàng cũng chia làm 3, mỗi người giữ một chút. Kinh nghiệm các cụ cho biết, khi chạy loạn, đã chắc gì cả gia đình lúc nào cũng gần nhau. Nhiều khi lạc nhau, lúc đó mới khổ, người ăn không hết, người lại đói, vì tiền đồn cho một người. Ba má anh luôn nhắc rằng, đừng mang quần áo, gạo thóc nhiều, lỡ chạy xa thì cũng phải bỏ. Thời ba má anh còn trẻ, tản cư từ làng này, sang làng kia, nhiều khi cứ loanh quanh, hết chạy ngược, lại chạy xuôi.

— Anh nói cũng có lý, em phải nói ba em chuẩn bị, mỗi người một chút.

Dung chăm chú nghe, có vẻ suy nghĩ. Hoàng nhìn cặp mắt lo lắng của Dung, khẽ châm chọc, nhưng anh nhắc em một điều quan trọng nghe, Dung ghé sát Hoàng, thật dễ thương, chờ đợi:

— Em đừng mang nhiều vàng quá, đi không nổi nghe.

Dung đấm trên lưng Hoàng:

— Anh hay thật, lúc nào cũng giỡn được. Vàng mà anh làm như đạn của anh. Anh đánh

em 3 ngày cũng không ra được vài chỉ cho đỡ tay.

Dung cũng chọc Hoàng, nói tiếp:

— Em phải hỏi anh mới đúng, anh có vàng không, đưa em giữ giùm? Bảo đảm đưa bao nhiêu, lấy lại bao nhiêu, không thiếu một phân.

— Như vậy anh gửi em một thùng đạn, hay một “mũ sắt”, chắc tiện hơn em nhỉ?

Dung hiểu ý, mỉm cười lắc đầu:

— Thôi, ai mà giữ của nợ đó, ai cũng sợ loại vàng biết nói đó lắm.

Hoàng giả bộ:

— Thế anh biết gửi ai?

Dung nắm tay Hoàng thật chặt:

— Gửi ai, kệ anh.

Qua cách Dung kể, Hoàng biết gia đình Dung không nhiều thì ít cũng đã chuẩn bị. Hoàng cũng biết hướng đi của mọi người vùng địa đầu này. Nếu họ thuần túy là dân, không nhiều tài sản, họ chọn ở lại, còn gia đình nào như gia đình Dung, bằng mọi giá, sẽ bỏ tất cả. Mỗi lần Hoàng im lặng là một lần Dung ngờ vực:

— Em biết anh vẫn còn giữ một tin tức gì cho riêng anh. Còn em, đã chia xẻ tất cả những gì em biết.

Hoàng buồn bã, lắc đầu:

— Những điều anh biết cũng như ba em biết, và chỉ có vậy. Khác một chút là ba em có thể bỏ đơn vị, cùng gia đình đi Pleiku, anh thì không được, vì anh là lính tác chiến. Ngay tại đây, anh không bận bịu gia đình, nhưng đơn vị anh, bạn bè, lính tráng chính là gia đình. Anh phải sống chết với họ. Họ đi, họ ở, anh cùng làm với họ, vì bọn anh, cả đơn vị nhưng cùng một định mạng mà. Nếu giả thử, chút nữa đây, anh rời khỏi chỗ này, ngày mai, không trở lại, hay đi thật xa, cầu chúc em và gia đình em luôn có nhau, ở đây hay ở mọi nơi.

Hoàng liếc mắt nhìn Dung, không hiểu Dung có hiểu lời úp mở của Hoàng không?

Nhìn khoe mắt Dung đỏ, những giọt nước mắt, lăn nhẹ trên gò má, Hoàng thấy đã tới lúc phải đi. Dung ngược mắt nhìn, nắm chặt bàn tay Hoàng như kéo lại, nói trong nước mắt:

_ Em muốn anh ở lại với em, không đi đâu hết, được không?

Hoàng im lặng, lắc đầu. Thấy không giữ được Hoàng, Dung nói trong tiếng nấc:

_ Em cảm ơn anh, cảm ơn những ý nghĩ tốt về em. Mặc dù, chưa bao giờ anh nói những tiếng mà nhiều người hay nói cho nhau, nhưng em linh cảm, em hiểu. Em cũng biết, anh không nói thật hết lòng mình, nhưng chẳng bao giờ em trách. Anh có nhiệm vụ của anh, chính vì thế, em càng tôn trọng anh, quý mến anh. Ngày mai, nếu đơn vị anh còn ở đây, anh nhớ ra uống cà phê nghe.

Hoàng tránh cặp mắt buồn và những giọt nước mắt của Dung, khẽ trả lời:

_ Nếu mai anh chưa lên núi, anh sẽ tới quán em. Nhớ mở cửa sớm nghe.

Dung cười:

_ Năm giờ sáng được không?

_ Ủa, anh tới quạt lửa, đun nước pha trà giùm em.

Dung lau nước mắt vội vàng. Hoàng biết, sẽ không bao giờ có sáng mai tại chỗ này, ngày mai, biết bao giờ trở lại.

Hoàng bước ra khỏi quán, vừa ngoái cổ lại:

_ Nếu ba em cần thêm xăng, hay gạo xấy, em dẫn ba em tới tiền cứ, chỗ em đã mấy lần tới với anh. Anh dặn lính rồi, muốn bao nhiêu cũng được.

Khi nói, Hoàng biết mình nói dối, Hoàng dỗi lòng vì trách nhiệm của mình với đơn vị, với quân đội. Dung chẳng biết mình nói gì, nhưng chắc chắn, chỉ vài ngày sau, Dung sẽ chợt nhận ra, ồ anh Hoàng đã nói hết cho mình, chỉ tại mình không hiểu thôi. Riêng Dung, nàng muốn ôm hôn Hoàng một lần, và chỉ một lần, nhưng lại thôi, nén tiếng thở dài. Dung mang

máng hiêu băng linh tính của đàn bà, Hoàng sẽ đi xa.

Mấy giờ sau, bộ chỉ huy và toàn bộ tiểu đoàn, Thiếu Tá Trịnh Trân, tiểu đoàn trưởng, bỏ tiền đồn 4, xuống núi. Hoàng gặp Trân, hai anh em mừng rỡ, Hoàng chia xẻ tất cả những gì đã xảy ra, Trân lúc nào cũng vui, đùa giỡn:

_ Alpha có từ già cô hàng cà phê chưa?

_ Có tới, Hoàng nói, nhưng không từ già vì sợ lộ bí mật quân sự cho “Việt cộng nằm quán Cà Phê” “. Tôi còn nhờ Dung làm cho tôi ít bánh bông lan, để mang lên núi cho 45 đấy.

Trân cười:

_ It ra cũng phải vậy chứ, cái gì cũng nói hết thì có ngày banh xà rồng.

Đoạn đường KonTum-PleiKu không dài, chỉ 48 cây số. Đoàn xe của Tiểu Đoàn 34BDQ chạy thật nhanh. Hoàng nhìn lần chót, thở dài:

_ Chẳng lẽ mình không trở lại Kontum thật ư?

Tiểu đoàn tới Pleiku đã xế chiều, không đóng tại ngã ba Thiết Giáp, mà đóng cạnh Hàm Rồng, đường đi Phú Bản. Hoàng chuẩn bị phòng thủ đêm. Nếu không có gì thay đổi, sáng sớm mai, chi đoàn Thiết Giáp, thuộc Lữ Đoàn II tại ngã ba Thiết Giáp sẽ tăng phái, và hành quân mở đường theo liên tỉnh lộ 7B. Theo tin tức tình báo Quân Đoàn, đoạn đường này an toàn, ngắn nhất, bắt ngờ nhất. Quân Đoàn không chọn quốc lộ 19, xuống Qui Nhơn vì đụng độ Sư Đoàn 3 Sao Vàng vẫn hoạt động từ lâu. Quân Đoàn cho lệnh Liên Đoàn 6, với Tiểu Đoàn 34 mở đường bắt tay với tiểu khu tại Sông Ba, Tuy Hòa lập một cầu nổi tại đây.

Hoàng lái xe chạy quanh thành phố. Pleiku nhộn nhịp hơn Kontum nhiều. Hoàng lái

trên đường Hoàng Diệu, chạy lên chợ mới, qua những đường kỷ niệm, qua khu tòa án. Cũng chỗ này, khi đang xây dựng dở dang, Hoàng và Trâm mới quen nhau. Lúc đó, Trâm học đệ tam tại trung học Pleime, một hoa khôi

của trường, nhiều khi, Hoàng và Trâm ngồi hàng giờ vào những đêm sáng trăng, nhất là những buổi mới hành quân về. Từ chỗ này, có thể nhìn thấy toàn thành phố dưới chân, hơn nữa, lại gần nhà Trâm, ngay đường Phan Đình Phùng. Hoàng ngâm ngùi:

_ Ngày ấy nay còn đâu! Mấy năm rồi còn gì, Trâm đã có chồng, một sĩ quan của tiểu khu. Mấy lần, Hoàng tính chạy ngang qua nhà Trâm nhưng lại thôi. Chuyện gì đã qua, hãy cho qua. Hoàng nhớ lại, Trâm xa Hoàng vì Hoàng đi Mỹ, không trở lại Pleiku, mà về Dục Mỹ. Hai người mất liên lạc. Chẳng ai lỗi gì, chẳng nợ nần gì, cũng chẳng vắn vương gì. Chỉ mỗi tình học trò, nhiều kỷ niệm.

Chỉ vài vòng dạo lại phố xưa, Hoàng đã thấy Pleiku, khác một chút, rất nhiều xe quân đội chạy lui tới trên đoạn đường từ bến xe lam vào phi trường Cù Hanh, phi trường chính nằm cạnh Quân Đoàn. Trên trời thì lại khác, rất nhiều máy bay C130, C123 lên xuống phi đạo. Hoàng thắc mắc:

_ Không biết sao lượng máy bay càng về khuya càng nhiều. Nếu gia đình Dung ở đây, chắc ra khỏi thành phố bằng những chuyến máy bay đáp lên, đáp xuống như vậy thật dễ dàng, vì chú Dung làm trong phi trường, chuyên sắp xếp người đi.

Hoàng bừng tỉnh khi trời hừng sáng, lính tráng đã nấu cơm cho ngày mới. Đây là cuộc hành quân từng thiết, hỗn hợp cả thiết vận xa M113. Đại Úy Hội, Chi Đoàn Trưởng 3/2, đơn vị tăng phái của Thiết Đoàn 2, đã gặp Tiểu Đoàn Trưởng Trâm của Hoàng từ hôm qua. Mọi việc đã sắp xếp xong. Mọi người đã biết đơn vị nào, theo xe nào. Đúng giờ, lính bắt đầu lên những xe qui định, nằm rải rác lẫn khuất bên vệ đường và mấy đôi trà. Hoàng và Trâm ngồi cùng xe jeep, lúc nào cũng vậy, hai anh em khi đi xa, luôn ngồi chung. Tiểu đoàn khởi hành,

chạy về hướng Phú Bôn. Tiếng thiết giáp và tiếng xe ồn ào, rầm rộ, làm những người dân chung quanh tò mò, nhưng họ đã quen nhìn cảnh hàng đoàn dài, xe đầy lính, chẳng ai thắc mắc hay nghĩ đây là đoàn xe đầu tiên của cuộc di tản khỏi Pleiku. Ngay cả , những vai chính như Trâm, Hoàng, như Hội không ngờ được, đây là chuyến hành quân cuối cùng của họ, của cả một quân đội họ đã từng phục vụ.

Thay đoạn kết: Đơn vị Hoàng nhận lệnh di chuyển về Tuy Hòa. Đã mấy ngày qua, Hoàng vẫn mỗi mắt trông chờ, và thất vọng. Hoàng nhớ, mới mấy ngày trước đây, Dung tâm sự:

_ Em chỉ mong ước được học hành tới nơi tới chốn. Em chỉ mong được xuống Qui Nhơn, học sư phạm, làm cô giáo, một ước vọng thật đơn giản. Em chẳng thích mở quán cà phê.

Nhưng ước mong của Dung, là ước mong không thành, tính một đường, ra một nẻo khác. Có ai ngờ, giờ này, đoàn người đã voi hấn đi, đoàn xe không còn lăn bánh được, vì bị dòn cục, tắc đường, kẹt xe. Tiếng súng Việt Cộng đã bắt đầu nổ gần đoạn đường 7B. Hoàng vẫn không thấy bóng dáng Dung. Hy vọng cuối cùng thành thất vọng, có lẽ Dung, vẫn còn ở lại Kontum, hay còn dong duỗi trên chiếc xe Dodge định mệnh. Hoàng đã gặp nhiều nhóm người thất thủ, đói khát, từ các cánh rừng chạy ra khi thấy lính của Hoàng, có nhiều người, kể cho Hoàng, họ chạy xe từ Kontum tới đây. Hoàng vẫn mong đợi, chỉ một bóng người, không bao giờ gặp lại. Hoàng tự an ủi, thà không gặp mà còn hy vọng.

BDQ Phạm Văn Lương.